ORĘDOWNIK
POWIATU BYDGOSKIEGO

Orędownik powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 gr za miejsce 1-łam. milimetr. szer. 36mm. — Administracja Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 14 — Tel. 1251

Nr. 10 | Bydgoszcz, dnia 10 marca 1937 r. | Rok 86.

Bez dachu, bez odzieży, bez jedzenia staje tysiące ludzi przed zimą. Daj co możesz! Ratujmy od zimna i głodu.

Ofiary pieniężne uprasza się wpłacać w Komunalnej Kasie Oszczędności powiatu bydgoskiego w Bydgoszczy, nr. konta w P. K. O. 202675, a naturalia uprasza się składać w Miejscowych Komitetach Gminnych.

28

Wyrób cegły nieznormalizowanej.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. Dz. U. R. P. nr. 65, poz. 577 oraz rozporządzenia b. Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 7 października 1930 r. Dz. U. R. P. nr. 79, poz. 619, wyrób cegły palonej i niepalonej do wykonywania budynków jest dozwolony tylko w wymiarach następujących: 27 cm. długości, 13 cm. szerokości i 6 cm. grubości.

Winni produkowania cegły formatu nieznormalizowanego czyli niezgodnego z powyższymi wymiarami podlegają karze grzywny do 1500,— zł, lub aresztu do jednego miesiąca. Winni zaś użycia takiej cegły podlegają karze grzywny do 300,— zł, względnie aresztu do jednego tygodnia.

Przypominam wobec powyższego zakaz wyrobu cegły nieznormalizowanej i obowiązek wnoszenia do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Departament Techniczno-Budowlany. podań o pozwolenie na produkcję cegły nieznormalizowanej na cele li tylko specjalne i na eksport, oraz konieczność wnoszenia podań do Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Komunikacji Budowlanej na ponowne użycie starej cegły, pochodzącej z rozbiórki budynków. Podania do Ministerstwa, winne być zaopotrzone w opłatę stemplową w wysokości 5,— zł, i skierowane z opinią Starostwa przez Urząd Wojewódzki, podania natomiast o użycie starej cegły o ile chodzi o **budowę budynków**, są wolne od opłaty stemplowej i winne być skierowane przez Starostwo Powiatowe jako wymagające również zaopiniowania.

Bydgoszcz, dnia 5 marca 1937 r.

Starosta Powiatowy
(—) Suski.

Nr. Bud. 3/2/37.

29

Zauważono podczas służbowych czynności w powiecie przez urzędników Wydziału Powiatowego, że częstokroć zaniedbuje się drzewka owocowe, bądź to alejowe wzdłuż dróg, bądź też w sadach, ogrodach, na polach i nie tępi szkodników drzew w postaci poczwarek i zarodków gąsienicowych, które po wyrośnięciu podczas wegetacji niszczą korony drzew i owoce. Szczególnie silnie występuje t. zw. „Namiotnica", gnieżdżąca się na drzewach w zaschłych, zwiniętych liś-

ciach, które należy starannie obcinać, zbierać i palić, ażeby rozpowszechnieniu się tego szkodnika zapobiec.

Obecna pora roku (do 15 kwietnia) szczególnie się do tego nadaje, należy więc ją odpowiednio wykorzystać.

Panowie Wójtowie i Sołtysi zwrócą na to szczególną uwagę i przeprowadzą w tym kierunku planową i skuteczną akcję.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) Suski, starosta powiatowy.

Nr. Drog. 16/34/37.

30
Konkurs
na „Pamiętnik Rolnika — Działacza Samorządowego".

Kiedy dzisiaj w Polsce mówi się o jakiejś wsi, to zaraz pada pytanie: a jak tam pracuje samorząd? Bo w pytaniu tym zawarta jest odrazu sprawa najważniejsza: jak rządzi się sama wieś, jak sama nad sobą pracuje i jak te właśnie rządy wpływają na jej rozwój i dobrobyt.

Lecz na takie pytanie o wsi różnie trzeba dziś jeszcze odpowiadać. Bywa, że choć samorząd we wsi jest, to jednak roboty po nim nie widać. Bywa też, że sama wieś nie kwapi się zgoła do kierowania sobą. Ale są też oddawna po wsiach takie samorządy, że już bez nich życia tych wsi nie można sobie wyobrazić.

Wieś żyje oddawna na przełomie. Zanikają już stare formy jej życia zbiorowego, jej stosunku do państwa, nie powinno już być nawet po nich ani śladu. Samorząd terytorialny wszedł w życie początków naszej państwowości. Ale społeczna treść samorządu i związana z nim praca ludzka i rozwój gospodarczy postępowały powoli. I dotychczas samorząd nie odegrał naogół w życiu wsi takiej roli, jaką może mieć dla jej podniesienia i rozwoju. Wiadomo już jednak powszechnie, że bez dobrego samorządu nie ma dobrej gospodarki zbiorowej. Chcąc zatem usprawniać i wzmacniać działalność samorządu, musimy dobrze sobie zdawać sprawę z tego, co samorząd dał dotychczas wsi, jak wchodził w jej życie, jak wieś patrzy dziś na swój samorząd, jak bierze w nim udział, jaki ma zeń pożytek. Głos musi tu zabrać sama wieś. Trzeba, by opowiedzieli o tym ludzie, którzy przez długie lata żyli na wsi, patrzyli na jej przemiany, brali udział w tworzeniu się i pracach samorządu i znają zblizka jego dobre i złe koleje.

Taką akcję postanowił zorganizować Instytut Pracy Samorządu Terytorialnego i dlatego zwraca się do Was, działacze wiejscy, którzy pracujecie czy pracowaliście kiedykolwiek społecznie w samorządach gminnych czy powiatowych, abyście zabrali głos, byście opisali dzieje waszych samorządów, dzieje własnej pracy w nich i wysiłków. Byście podzielili się z nami doświadczeniem i obserwacjami, czynionymi często przez długi szmat życia. Piszcie pamiętniki długich lat, ale piszcie i ci, którzy macie tylko wspomnienia i obrazki z dnia dzisiejszego.

Nie idzie nam tutaj, jak to będzie napisane. Piszcie jak umiecie, byleby rzetelnie i prawdziwie, nie ukrywając błędów i nie pomijajac korzyści, o wszystkim, tak jak się w życiu układały Wasze sprawy z samorządem.

A więc opowiedzcie najpierw dokładnie o sobie, skąd pochodzicie, o swojej nauce, o fachu, o rodzinie i z czego żyjecie. Napiszcie, czy należeliście do jakich organizacji i związków i od jak dawna interesujecie się samorządem. Jak rozpoczęliście w nim pracę, jakie stanowiska mieliście i macie w samorządzie obecnie i coście tam robili. Opowiadajcie i o wyborach gminnych, jak się odbywały i jak Was wybrano. Czy mieliście w pracy w samorządzie jakieś dochody w gotówce lub w naturze, czy były to jedyne Wasze dochody i czy Wam wystarczały. W jakich stosunkach byliście z innymi działaczami, czy pracownikami samorządu i z gromadą jak odnosiła się do Was ludność wsi. A może otrzymaliście odznaczenia, nagrody, pochwały.

Ale piszcie nietylko o sobie. Opowiedzcie o tym, czy samorząd zaspakajał potrzeby ludności, czy miał na to środki, czy też były braki i jakie. Czy za Waszych czasów szedł samorząd ku lepszemu, czy też działał coraz gorzej. Czy usiłowaliście skłaniać organa samorządu do wykonania jakichś potrzebnych prac i co potem z tego wynikało. Piszcie otwarcie, co myśleliście dawniej i co dziś sądzicie o samorządzie wogóle. Co Wam się w nim podoba a co nie, co trzebaby, według Was, zmienić i jakie ulepszenia wprowadzić.

A jeśli pracowaliście w samorządzie w czasach zaborczych, to napiszcie i o tym. Co było dobre a co złe i jak wypada dla Polski dzisiaj to porównanie.

Dawni działacze, którzy już dziś w samorządzie nie pracują, niech napiszą także dlaczego zaprzestali pracy, w jakich okolicznościach, czy z własnej chęci czy nie, co o tym myślą itp.

Ze wspomnień, z opowiadań i myśli złożą się Wam może całe pamiętniki. A z wszystkich prac powstanie pouczający obraz polskiego samorządu terytorialnego, tak jak wygląda on dziś naprawdę. Prace Wasze będziemy drukować i wydamy w zbiorowej książce, by mógł z nich korzystać każdy któremu leży na sercu ta sprawa.

Więc wszystko, co napiszecie, przysyłajcie nam do dnia 15 grudnia 1937 r. pod adresem: Instytut Pracy Samorządu Terytorialnego Warszawa Al. Jerozolimskie 85 m. 4.

Nadesłane przez Was prace będą tu czytane przez grupę osób a wszystkie dobre opisy będą nagrodzone.

Pierwsza nagroda za najlepszą pracę wynosi 120 zł, druga nagroda 75 zł, trzecia nagroda 50 zł i sześć nagród po 35 zł.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 14.
Odpowiedzialny za dział urzędowy: asesor Wydziału Powiatowego J. Cichowlas, Bydgoszcz.
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy.